B7

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3

Nr. 348. Wilno, dn. 17 listopada 1930 roku.

Treść numeru:

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

---oOo---

§

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

D z i a ł a l n o ś ć L i t e w s k i e g o B a n k u Z i e m s k i e g o .

"Musu Rytojus" Nr.46 z dn.14.XI.1930 r.

Od 15-go lipca r.b. wszedł w życie now y statut Banku Ziemskiego. Podług starego statutu, najważniejsze prace banku były następujące: udzielanie pożyczek rolnikom, pod zastaw nieruchomości, udzielanie pożyczek rolnikom i towarzystwom drobnego kredytu w drodze dyskonta ich weksli i udzielanie pożyczek mleczarniom i naogół przemysłowi rolnemu przez otwarcie specjalnych rachunków bieżących.

Po uprawomocnieniu nowego statutu, działalność banku została rozszerzona w tym sensie, że przystąpiono do wydawania długoterminowych pożyczek pod zastaw nieruchomości. Poprzednio pożyczki takie wydawano na termin do dziesięciu lat, obecnie, według nowego statutu, termin ten został przedłużony do 15 lat. Po drugie, pożyczek pod zastaw nieruchomości udziela się obecnie nietylko rolnikom, lecz i mieszkańcom miast, którzy szczególniej wymagają takich pożyczek, gdyż budując domy, zadłużają się na znaczne sumy.

Podług starego statutu, pożyczki Banku Ziemskiego pod zastaw nieruchomości nie przewyższały 30 % wartości ziemi. Obecnie sumy pożyczek zostały zwiększone i mogą sięgać 50 % wartości zastawianej ziemi i zabudowań. Dla mieszkańców miast, których zabudowania znajdują się na ziemiach czynszowych, albo bezterminowo wydzierżawionych, udziela się pożyczki do 40 % wartości nieruchomości.

Do 1-go listopada Bank Ziemski wydał zgórą 48 miljonów lt. pożyczek, zagwarantowanych nieruchomościami. Z sumy tej miastom narazie wydano zaledwie około 200 tysięcy litów.

Następnie, nowy statut banku pozwala na udzielanie kredytu przemysłowi, opartemu na rolnictwie: mleczarniom, rzeźniom. Innego przemysłu narazie się nie kredytuje, gdyż trzeba zwracać szczególną uwagę na przemysł rolny, który daje namacalną korzyść tak dla całego kraju, jak i dla poszczególnego rolnika. Poprzednio Bank Ziemski miał prawo kredytować tylko przemysł spółdzielczy. Obecnie, według nowego statutu, można będzie kredytować inne przedsiębiorstwa przemysłowe, stworzone na innych podstawach.

Nowy statut pozwala udzielać kredytu i samorządom za gwarancją państwa, oraz wydawać listy zastawne i obligacje samorządowe. Listy zastawne będzie się puszczało w obieg pod warunkiem posiadania odpowiedniej hipoteki na pokrycie tych listów. Podobnych ~~kipzzek~~ pożyczek hipotecznych na pokrycie listów wydano już na sumę 12 i pół milj.lt. Listy zastawne ukażą się w obrocie zaraz po Nowym Roku. Dadzą one swym właścicielom 7 % rocznie.

Samorządom narazie nie wydawano pożyczek. Pożyczki dla przemysłu rolnego, mleczarni i rzeźni, osiągnęły już zgórą 5 milj.lt.

Za pożyczki, gwarantowane nieruchomościami, rolnicy płacą 7½ %, a razem z amortyzacją - 11½ % rocznie. Mieszkańcy miast razem z amortyzacją płacą 12 %. ~~ZaOd~~ nowoosadników na wsi do końca 1932 roku będzie się brało 4 %, a później normalne procenty. Wszelako, jeżeli biorą oni pożyczkę na 15 lat, bierze się od nich również normalne procenty.

Jeżeli pożyczkę udziela się na 15 lat, zwrot jej odbywa się co pół roku w równych sumach. Np., jeżeli rolnik otrzymał 10.000 litów pożyczki na 15 lat, powinien zwrócić co pół roku 3,5 % odsetek plus ~~d~~ 2 % na amortyzację, ¼ % wydatków administracyjnych banku - razem 5 i 3/4 %, czyli 575 lt. co pół roku. W miarę zmniejszania się procentów, zwiększa się amortyzacja, suma jednak zostaje ta sama - 575 lt. Jeżeli pożyczkę udzieli się na 10 lat, to w ciągu pierwszych dwóch lat płaci się tylko procenty, zaś w ciągu 8 lat płaci się i procenty i sumę jeden raz do roku. Raty zwrotu takiej pożyczki nie są jednakowe.

Dotychczas Bank Ziemski od swego założenia wydał pożyczek. 1. W formie dyskonta weksli - zgórą 15 milj.lt., 2. Na rachunki spec-

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

jalne - 10 milj. lt., 3. Pod zastaw nieruchomości - zgórą 48 milj. lt. Razem - ponad 73 milj.lt. W roku bieżącym zostanie udzielone znacznie więcej pożyczek, niż w innych latach.-

"R y t a s" o m o ż l i w o ś c i a c h e k s p o r t u l i t e w s k i e g o d o A m e r y k i .

"Rytas" Nr.259 z dn.13.XI.1930 r.Art.p.t."Kwestja eksportu produktów Litwy do Stanów Zjednoczonych Ameryki". Streszczenie:

Eksportujemy do Ameryki wędliny, słodycze, borowiki i inne podobne produkty, które rozpowszechnia się przeważnie wśród naszego wychodźtwa. Eksport ten znacznieby się zwiększył, gdyby Litwini amerykańscy i my, bylibyśmy lepiej zorganizowani i przestudjowali różne związane z tem problemy. W roku bieżącym odbyła się konferencja gospodarcza Litwinów amerykańskich, która niemało zdziałała w tym kierunku. Poniżej podajemy opinje niektórych uczestników tej konferencji.

Nie ulega wątpliwości, iż istnieje praktyczna możliwość kilkakrotnego zwiększenia naszego eksportu do Ameryki. Według wiadomości biura statystycznego, nasz handel ze Stanami Zjednoczonemi przedstawia się następująco:

Rok.	Eksport litewski do Stanów Zjednocz.A.P. /milj.lt./	Import litewski ze Stanów Zjednoczonych A.P. /milj.lt./
1920	-	-
1921	0,05	0,48
1922	0,8	0,3
1923	1,6	1,0
1924	3,1	1,0
1925	3,6	18,3
1926	4,4	10,7
1927	5,2	14,5
1928	4,1	20,5
1929	4,4	16,7

Wywóz ważniejszych towarów do Stanów Zjednoczonych w 1929r. przedstawiał się następująco:

Nazwa towarów.	Tonn.	Tys.lt.
Mięso wędzone i solone, konserwy i słonina	5,3	24,2
Inne artykuły spożywcze	18,0	90,7
Kożuchy owcze	1,3	10,8
Skóry cielęce	17,2	124,4
Skóry bydła	9,6	46,4
Skórki zajęcze	0,1	2,0
Sierść	0,3	4,4
Nasiona koniczyny	4,1	9,8
Celuloza	5.882,9	3.745,9
Len	70,3	243,1
Szmaty	1,4	9,0
Inne półfabrykaty i surowiec	2,4	26,4
Wyroby z bursztynu	0,0	57,4
Inne gotowe wyroby	1,1	22,9

J.Romanas, który niemało towarów litewskich importuje do Ameryki, oświadczył, co następuje:

"Produkty litewskie nie ukazały się odpowiednio na rynku amerykańskim. Zaledwie w końcu roku ubiegłego przejawiło się żywsze zaciekawienie możliwościami z Litwy. Na wwóz mięsa zaledwie w roku ubiegłym otrzymano zgodę rządu amerykańskiego, to też niełatwo wyciągać wnioski o produktach litewskich na amerykańskim rynku.

Według oficjalnych danych amerykańskich, w 1929 r. wwieziono z Litwy do Ameryki 16.957 funtów słodyczy, za które zapłacono Litwie ~~2.853.000 dolarów~~ 2.853 dolary. Ceny cukierków litewskich są dostępne. Swym smakiem i wyglądem znacznie się różnią od miejscowych i mogą mieć wielkie powodzenie wśród Amerykan w warunkach odpowiedniej reklamy. Dotychczas cukierki sprzedawano wyłącznie Litwinom, dlatego, iż Litwini znają je i kupują bez wielkich wydatków na reklamę. Jeżeli cukierki czechosłowackie, łotewskie, austrjackie i inne znalazły rynek w Ameryce, to tembardziej litewskie, które są lepsze i smaczniejsze od innych importowanych cukierków, powinny wywalczyć sobie odpowiednie miejsce. Ze wszystkich towarów, importowanych z Litwy, cukierki mogą mieć największe powodzenie.

Mięsa w ubiegłym roku wywieziono z Litwy 3.408 funtów za 706 dolarów. Towar tego rodzaju ukazał się w Ameryce zaledwie w końcu roku, gdyż poprzednio nie był wpuszczany. Produkty mięsne mają rynek tylko wśród Litwinów, gdyż nie mogą konkurować z towarem miejscowym. Największą tu przeszkodą jest niedostosowanie naszych towarów do wymagań rynku amerykańskiego. Należy zwracać uwagę na odpowiednie opakowanie i znaczenie towarów. Niekiedy towary te otrzymuje się nie w najlepszym gatunku. Do kapdej sztuki, jak niejednokrotnie proszono, powinna być dodana etykietka z nazwą i adresem fabryki, nazwą towaru i nadpisem "Made in Lithuaniae". Nasi eksporterzy powinni pokładać nadzieję na rozszerzenie wywozu wędlin do kolonij litewskich. Szynki, o ileby można było otrzymać ich więcej, co do ceny mogłyby konkurować z miejscowemi. Obecnie, dopóki są one importowane w małych partjach, cena ich jest znacznie wyższa. Bez względu na to, każdy, kto spróbował importowanej szynki, chętnie ją kupuje, nie bacząc na wyższą cenę. Rynek na szynki jest i będzie on stale się zwiększał. Wędzona słonina litewska jest znacznie lepsza od miejscowej i cena jej ~~jest~~ obecnie może konkurować z cenami miejscowemi. Import tego produktu ma w Ameryce największe widoki powodzenia, szczególnie wśród Litwinów. Słonina solona, chociaż jest o wiele lepsza od miejscowej, zbyt drogo kosztuje i nie może liczyć na rynek. To samo można powiedzieć o kiełbasach. Mogą one mieć jakie takie powodzenie, niedużo się jednak ich sprzeda, gdyż są podobne do produkcji miejscowej, znacznie tańszej. Polędwice są poszukiwane na rynku amerykańskich, gdyż na miejscu podobnych towarów nie produkuje się. Gdy zostaną one wprowadzone nietylko u Litwinow, lecz i u Amerykan, można spodziewać się wielkiego na nie popytu. Konserwy w dobrym gatunku również miałyby dobry rynek i co do cen, mogą konkurować z konserwami miejscowemi. Naogół produkty mięsne, gdyby ceny były bardziej dostępne, miałyby wielkie powodzenie wśród Litwinów. Towary tego rodzaju, chociażby nie wyszły na rynek amerykański, mogłyby stworzyć znaczną pozycję w bilansie eksportu litewskiego.

Niejednokrotnie skarżono się, że nie można otrzymać z Litwy twardych białych serów. W roku bieżącym do Ameryki przysłano kilka twardych wiejskich serów. Będą one miały wielkie powodzenie wśród Litwinów, gdyż są smaczne, dobrze opakowane i niedrogie. Szkoda tylko, że nie można ich otrzymać więcej. Pozatem Litwa eksportuje dużo serów holenderskich i szwajcarskich. Co do cen, mogłyby one konkurować z serami, importowanemi z innych krajów i jeżeliby jakość odpowiadała warunkom rynku, całą produkcję serów w Litwie możnaby było sprzedać w Ameryce. Powinni o tem pomyśleć eksporterzy litewscy, gdyż sery miałyby w Ameryce trwały i zyskowny rynek. Co do innych towarów, to po odpowiedniem przygotowaniu możnaby było i dla nich znaleść rynek w Stanach Zjednoczonych Ameryki.-

R y n e k z b o ż o w y . Z powodu złej pogody, rynki albo wcale się nie odbywały, albo też były bardzo złe. Skutkiem tego handel zbożowy był nieznaczny. Mimo to, w Kłajpedzie, w Szawlach, Telszach i w innych miejscowościach, ceny owsa znacznie spadły. W Szawlach i Telszach owies sprzedaje się obecnie po 7,50 lt. za centnar. Z drugiej strony, z wielu miejsc donoszą, iż towarzystwa rolnicze, którym powierzono zakup zboża, energicznie zabrały się do tego. Skutkiem tego gdzieniegdzie wzrastają ceny pszenicy. Np. w Kownie nawet kupcy płacą obecnie za pszenicę po 14 lt. za centnar.-

E k s p o r t "P i e n o c e n t r a s". "Pienocentras" w pierwszym tygodniu b.m. wywiózł zagranicę 2.174 beczułek masła. Za masło płacono: I gatunku - 5,45 lt., IIa - 5,35 lt., IIb - 5,30 lt., III - 5,15 lt. za kilogram. Za jaja płacono: 3 - 3,20 lt. za dziesiątek.-

N o w e p u n k t y z a k u p u n i e r o g a c i z n y. Jak dotąd, istniało 26 punktów, ustalonych dla zakupu trzody. Okazało się jednak, iż liczba ta jest niedostateczna, gdyż agenci rzeźni nie mogą zdążyć zakupić w ciągu jednego dnia wszystkich przywożonych na targ sztuk. Uwzględniając też liczne podania rolników, rząd postanowił otworzyć jeszcze 10 nowych miejsc zakupu nierogacizny w pobliżu następujących stacyj kolejowych: Kibarty, Krosno, Szadów, Linków, Onikszty, Abele, Niemenek, Łusza, Koszedary.-

P o d w y ż s z e n i e c e n c u k r u. Kupcy litewscy zaczęli rozpowszechniać pogłoski, iż zagranicą cukier podrożał o 8 ct. na kilogramie, wskutek czego drobni kupcy podnieśli ceny od 5 do 10 ct. na kilogramie.-

O r g a n i z a c j a r y b o ł ó s t w a. Ostatnio Ministerstwo Rolnictwa i Skarbu przystąpiły do ulepszenia organizacji rybołóstwa. W tym celu Ministerstwo Rolnictwa usiłuje założyć związek ~~rybołóstwa~~ rybacki, jako organizację gospodarczą i kulturalną, zaś Ministerstwo Skarbu - banki drobnego kredytu dla rybaków. Rybołóstwo litewskie, bez względu na swą zyskowność i możliwości, jest w Litwie bardzo zaniedbane i dotychczas w Litwie istnieje tylko jeden ośrodek hodowli foreli i zaledwie kilka stawów karpich.-

Z w i ę k s z e n i e p i e n i ę d z y w o b r o c i e. Na dzień 1 listopada r.b. było w Litwie w obrocie: banknotów na 118,3 milj.lt., bilonu srebrnego - 10,5 milj.lt. i miedziano-aluminjowego - niemal za 3 milj., ogółem - około 132 milj.lt.; podczas gdy w innych latach w obrocie zazwyczaj bywało od 90 do 100 milj.litów.-

Z d z i a ł a l n o ś c i "M a i s t a s a". W ciągu października towarzystwo "Maistas" z oddziałem kłajpedzkim zużytkowało, bydła 2.097 sztuk, trzody chlewnej - 25.589, innych zwierząt - 2.502, ptactwa - 14.125 sztuk, razem - 44.313 sztuk. Z tej liczby zagranicę wywieziono bydła i mięsa niemal za 4 i pół milj.lt. Podaż nierogacizny w październiku, w zestawieniu z rokiem ubiegłym, zwiększyła się kilkakrotnie. Kowno i Kłajpeda nie mogły zdążyć ubić wszystkie świnie bekonowe. Ceny bekonów w październiku były niewysokie. Na rynku berlińskim ceny trzody z Litwy wahały się między 70 a 80 lt. za centnar. Zdaniem znawców, cena bekonów powinna się poprawić. Podaż żywego bydła na eksport była niewielka. Ceny mniejwięcej trwałe. Cena ptactwa - trwała. Nieco spadły ceny kaczek. Eksportuje się tylko tuczone ptactwo. Gęsi w październiku eksportowano około 26 tys. sztuk. Dużo gęsi tuczy się na sezon świąteczny.-

T o w a r y l i t e w s k i e z a g r a n i c ą. Fabryki skór w Szawlach, największe w państwach bałtyckich, dużo eksportują zagranicę obuwia i skór. Na początku bieżącego miesiąca 3.000 par obuwia szawelskiego trafiło nawet do Johannesburgu w Afryce Południowej. Wywozi się również zagranicę, szczególnie do Ameryki, wyroby z bursztynu. Ponieważ surowiec na te wyroby importuje się, ceny wyrobów bursztynowych są wysokie. Na rozszerzenie importu bursztynu brak kapitału. To też dotychczas zajmują się tem poszczególni jubilerzy, którzy importują je w małych partjach.-

K o n s u m c j a w ó d k i. Według wiadomości Biuletynu Statystycznego, w ciągu 9 miesięcy r.b. w Litwie skonsumowano wódki za 30.011.708 lt. /w 1929 r. - za 29.506.781 lt., w 1928 r. - 31164604 lt./. Piwa za ten czas skonsumowano 9.569.700 litrów.-